

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže a soudkyň Mgr. et Mgr. Lenky Bahýřové, Ph.D., a Mgr. Věry Jachurové v právní věci

žalobkyně: **SAKER Pečky spol. s r. o.**, IČO: 033 28 121
sídlem Chvalovická 1097, 289 11 Pečky

zastoupená advokátem JUDr. Radkem Židlíkem
sídlem tř. Tomáše Bati 1560, 760 01 Zlín

proti

žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10 – Vršovice

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 3. 2016, č. j. 196/500/16, 5456/ENV/16

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu a předcházející řízení

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhala zrušení rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 18. 3. 2016, č. j. 196/500/16, 546/ENV/16 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí České inspekce životního prostředí (dále též jen „ČIŽP“) ze dne 15. 12. 2015, č. j. ČIŽP/41/OOH/SR01/1419111.004/15/PSJ (dále jen „rozhodnutí ČIŽP“). Rozhodnutím ČIŽP byla žalobkyni uložena pokuta za správní delikt podle § 66 odst. 4 písm. g) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpadech“), a to ve výši 120 000 Kč za porušení následujících dvou povinností:

- a) Povinnosti podle článku 36 odst. 1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2016 ze dne 14. 6. 2016 o přepravě odpadů (dále též jen „Nařízení“) ve spojení s přílohou V Nařízení, který stanovuje zákaz vývozu vyjmenovaných odpadů do zemí, na které se nevztahuje rozhodnutí Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (dále jen „OECD“). Tohoto porušení se žalobkyně dopustila tím, že provedla nedovolenou přepravu odpadu ve smyslu článku 2 odst. 35 písm. f) Nařízení tím, že odeslala do Pákistánu odpady/kompresory z lednic v celkovém množství 101,84 tun (celkem 4 přepravní kontejnery). Uvedený odpad byl v doprovodném dokladu podle přílohy VII Nařízení deklarován jako odpad, kód dle katalogu odpadů kategorie č. 16 02 16 *Jiné složky odstraněné z vyřazených zařízení neuvedené pod číslem 16 02 15*, kód dle přílohy III Nařízení GC010 s tím, že přeprava započala v zařízení žalobkyně a dále měla pokračovat přes tranzitní zemi (Německo) do Pákistánu. Přeprava odpadů (ložených volně v jednotlivých kontejnerech) započala ve dnech 3. - 6. 11. 2014 a následně byla zachycena v celním prostoru Celního úřadu pro Středočeský kraj (dále též jen „celní úřad“) v Mělníku (kontejnerové překladiště). S ohledem na olej unikající z kontrolovaných kompresorů nelze považovat výše uvedený odpad za odpad zařazený dle přílohy III Nařízení. Vývoz tohoto druhu odpadu do Pákistánu podléhá zakazu stanovenému v článku 36 odst. 1 ve spojení s přílohou V Nařízení, provedený vývoz byl tedy nedovolenou přepravou odpadu.
- b) povinnosti podle § 66 odst. 3 písm. e) zákona o odpadech provozovat zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů v rozporu se souhlasem příslušného správního úřadu, konkrétně za porušení podmínky č. 4 rozhodnutí Krajského úřadu středočeského kraje ze dne 18.7.2014, č. j. 62019/2014/KUSK OŽP-Pat (dále též jen „rozhodnutí Krajského úřadu“), na jehož základě žalobkyně provozovala zařízení ke sběru a výkupu odpadů. Tato podmínka stanoví, že *„Přijímat lze pouze odpad, který nebude znečištěný ropnými látkami a dalšími nebezpečnými příměsemi.“* Tohoto správního deliktu se žalobkyně dopustila tím, že odpady, které byly předmětem zásilky odpadů/kompresorů z lednic určené do Pákistánu (s unikajícím olejem z kompresorů) v celkovém množství 101,84 tun v roce 2014 přijala při jejich prvotním příjmu do zařízení ke sběru a výkupu odpadů v rozporu s uvedenou podmínkou č. 4, neboť byly znečištěné ropnými látkami.
2. V odůvodnění rozhodnutí ČIŽP uvedla, že obdržela sdělení Ministerstva životního prostředí o tom, že ministerstvo bylo informováno celním úřadem o podezření na nedovolený vývoz odpadu kompresorů z lednic žalobkyní do Pákistánu. Celní úřad při kontrole zásilky odpadu zjistil, že z kompresorů uniká olej, svoje zjištění doložil na místě pořízenou fotodokumentací. V doprovodném dokladu podle přílohy VII Nařízení označila žalobkyně odpad dle katalogu odpadů pod kódem kategorie č. 16 02 16 *Jiné složky odstraněné z vyřazených zařízení neuvedené pod číslem 16 02 15*, kód dle přílohy III Nařízení GC010, v množství 25 280 kg, sebe jako osobu, která přepravu zařizovala a jako adresu osoby, která odpad sbírala, svoji provozovnu na adrese v Pečkách. Ministerstvo životního prostředí (dále též jen „MŽP“) učinilo ve sdělení ze dne 12. 11. 2014 závěr, že s ohledem na unikající olej nebylo možné uvedený odpad kompresorů považovat za odpad zařazený do Zeleného seznamu odpadů (příloha III Nařízení). Vývoz tohoto druhu odpadu do Pákistánu podléhal zakazu stanovenému v článku 36 Nařízení, který zakazuje vývoz nebezpečných odpadů uvedených v příloze V Nařízení.

3. Provedený vývoz tedy byl nedovolenou přepravou (vývozem) odpadu ve smyslu článku 2 odst. 35 písm. f) Nařízení. Ve smyslu uvedeného závěru MŽP vyzvalo žalobkyni k předání vyváženého odpadu zpět do zařízení, v němž odpad vznikl, příp. jiného zařízení, které bylo oprávněno s ním nakládat a dále k zajištění následného využití tohoto odpadu v souladu se zákonem o odpadech. Žalobkyně byla vyzvána, aby neprodleně ohlásila vrácení zásilky a místo uskladnění vrácených odpadů ČIŽP a MŽP a doložila smlouvy s příjemcem odpadů v Pákistánu. Žalobkyně MŽP dne 14. 11. 2014 oznámila vrácení zásilky a místo uskladnění na adrese žalobkyně v Pečkách. Do dílčího protokolu pak uvedla, že 4 kontejnery (25 280 kg, 25 580 kg, 25 560 kg a 25 420 kg kompresorů) byly řádně vráceny dle pokynů MŽP a toto bylo řádně oznámeno. Na základě vlastního rozhodnutí žalobkyně stáhla další 4 kontejnery, aby mohla provést kontrolu a zamezit případným dalším problémům. Ke čtyřem vráceným kontejnerům přiložila žalobkyně i další doklady, jejichž kontrolou bylo zjištěno, že celní úřad pro každý ze čtyř vrácených kontejnerů vydal rozhodnutí o nepropuštění zboží do navrženého celního režimu. Fyzickou kontrolou bylo celním úřadem zjištěno, že z několika desítek kusů namátkou vybraných kompresorů (deklarovaných v celním prohlášení a nacházejících se v kontrolovaných kontejnerech) docházelo ke zřejmému vytékání oleje. Předmětné kontejnery byly převezeny do kontrolovaného zařízení dne 18.11.2014 a 19.11.2014. Kontrolou provozu zařízení v Pečkách ČIŽP ověřila stav vrácené zásilky odpadů/kompresorů v areálu kontrolovaného zařízení a zjistila, že veškeré vrácené odpady z této zásilky (8 kontejnerů, tj. 4 vrácené a 4 dobrovolně stažené z přepravy) byly umístěny v jedné zastřešené kóji skladové haly volně ložené na hromadě (viz fotodokumentace pořízená v den kontroly na místě, která je součástí spisu). ČIŽP konstatovala, že u těchto odpadů/kompresorů nebyl vizuálně zjištěn žádný únik oleje. Následně žalobkyně sdělila, že vrácená zásilka kompresorů bude po důkladném překontrolování opakovaně vyvezena.
4. ČIŽP tak konstatovala, že žalobkyně provedla nedovolenou přepravu odpadů/kompresorů z lednic v celkovém množství 101,84 tun (čtyři vrácené kontejnery). S ohledem na olej unikající z kontrolovaných kompresorů nemohl být tento odpad zařazen do „Zeleného“ seznamu odpadů podle přílohy III Nařízení, přičemž se jednalo o odpad, jehož vývoz do Pákistánu byl zakázán podle článku 36 odst. 1 ve spojení s přílohou V Nařízení, a provedený vývoz tak byl nedovolenou přepravou odpadu ve smyslu článku 2 odst. 35 písm. f) Nařízení.
5. ČIŽP dále uvedla, že při kontrole dne 1. 12. 2014 požadovala po žalobkyni v souvislosti s vrácenou zásilkou kompresorů vysvětlit, jakým způsobem probíhal příjem tohoto druhu odpadu do kontrolovaného zařízení a další nakládání s ním. K příjmu tohoto druhu odpadu žalobkyně sdělila, že u všech kovových odpadů dodávaných do jejího zařízení jsou prováděny úkony dle schváleného provozního řádu, zvážení materiálu, zjištění souladu odpadů s provozním řádem, a to postupy určenými schváleným provozním řádem. Příjem odpadů probíhá tak, že materiál (kompresory) přijíždí volně uložený v dopravním prostředku (kontejner 10 tun). Následně jsou tyto kompresory vysypány do skladovacích boxů a vizuálně namátkově zkontrolovány příslušným pracovníkem obsluhy. Po takto provedených kontrolách byl odpad pod kategorií č. 16 02 16 naložen do lodních kontejnerů a předložen k celní deklaraci. ČIŽP následně kontrolou předložených dokladů ověřila, že platný provozní řád nebyl dodržen, jelikož při prvotním příjmu čtyř vrácených kontejnerů nebyla při jejich prvotním příjmu do zařízení dostatečně provedena jejich přejímka dle požadavků stanovených schváleným provozním řádem a v důsledku toho

byly v rozporu s podmínkou č. 4 platného souhlasu k provozu zařízení do kontrolovaného zařízení přijaty odpady znečištěné ropnými látkami.

6. Dne 8. 9. 2015 byl žalobkyni doručen protokol o kontrole, který obsahoval veškerá zjištění ČIŽP. S námitkami, které proti protokolu vznesla žalobkyně, se ČIŽP následně vypořádala ve svém rozhodnutí. K námitce, že zjištění ČIŽP vychází pouze z postupu a výsledků řízení celního úřadu, ČIŽP uvedla, že proti rozhodnutím celního úřadu podala žalobkyně odvolání, které však celní úřad zamítl, jelikož žalobkyně nebyla oprávněna odvolání podat. Toto rozhodnutí potvrdilo i rozhodnutí Generálního ředitelství cel ze dne 26. 10. 2015. Rozhodnutí o nepropuštění čtyř kontejnerů s odpady/kompresory proto byla pravomocná. Dále podle ČIŽP žalobkyně účelně argumentovala, že pokud nebyla účastníkem celních řízení a příjemcem rozhodnutí ve věci propuštění zboží (jak vyplývá z rozhodnutí Generálního ředitelství cel ze dne 26. 10. 2015, č.j. 9256-2/2015-900000-304.7), nemohla se dopustit nedovoleného vývozu. K tomu ČIŽP uvedla, že z odkazovaného rozhodnutí vyplynulo, že společnost Port Service s.r.o., byla regulérním deklarantem předmětných celních prohlášení, přičemž jednala na účet žalobkyně, a to z titulu jejího nepřímého zástupce na základě plné moci udělené žalobkyní. Uvedená skutečnost byla v souladu s ustanoveními Celního kodexu a činila ze společnosti Port Service s.r.o., účastníka celních řízení a příjemce rozhodnutí ve věci propuštění zboží. Z pohledu zákona o odpadech a Nařízení byla však dodavatelem/původcem odpadu a osobou, která jeho přepravu zařizovala, žalobkyně. Nebylo tak pochyb, že sankce musela být vyvozována vůči ní, nikoli vůči deklarantovi.
7. ČIŽP s odkazem na ust. § 50 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. správního řádu (dále též jen „s. ř.“) uvedla, že vzhledem k tomu, že se ztotožnila (ve shodě s MŽP) s právními či věcnými závěry celního úřadu, nebyl důvod nevycházet ze zjištění celního úřadu.
8. Podotkla, že stejným způsobem rozhodovala (ukládala pokutu) v několika obdobných případech týkajících se odpadu kompresorů z lednic, ze kterých byl celními úřady ČR nebo např. příslušnými orgány pro tranzit na území Německa při kontrolách zjištěn únik zbytkového oleje. Ve všech těchto případech došly výše uvedené orgány včetně ČIŽP k závěru, že s ohledem na olej unikající z kontrolovaných kompresorů nebylo možné považovat kontrolovaný odpad kompresorů za odpad zařazený dle přílohy III Nařízení. Vývoz tohoto druhu odpadu do Pákistánu podléhal zákazu stanovenému v čl. 36 odst. 1 ve spojení s přílohou V Nařízení, čímž byl nedovolenou přepravou odpadu.
9. ČIŽP dodala, že není zákonem o odpadech zmocněna k přehodnocování, případnému vyvracení či zpochybňování závěrů a postupů učiněných jinými orgány státní správy. Žalobkyně ČIŽP v námitkách podsouvala fakt, že ČIŽP měla v případě pochybností o učiněných závěrech tyto pochybnosti odstranit. ČIŽP obdržela podnět celního úřadu, který byl kompetentní k propuštění či nepropuštění odpadů do navrženého celního režimu a svoje závěry opíral o pravomocná rozhodnutí. S jeho postupem a závěry se následně ztotožnilo i MŽP, které vyzvalo žalobkyni k předání vyváženého odpadu zpět do ČR do zařízení, v němž odpad vznikl, příp. jiného zařízení, které je oprávněno s ním nakládat a dále k zajištění následného využití tohoto odpadu v souladu se zákonem o odpadech. ČIŽP tak konstatovala, že k vyjádření zásadního nesouhlasu se závěry celního úřadu mohl účastník řízení využít opravný prostředek (odvolání) vůči vydaným rozhodnutím ve smyslu zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále též jen „daňový řád“). Právo na podání

odvolání však nebylo využito správně, neboť příslušelo pouze společnosti Port Service s.r.o. Navíc rozhodnutí celního úřadu a fotodokumentace pořízená z jeho kontroly žádné pochybnosti o zjištěných skutečnostech ze strany ČIŽP nevyvolala. Žalobkyně také namítala, že ČIŽP vycházela pouze ze závěrů celního úřadu, přestože při kontrole vrácené zásilky kompresorů v kontrolovaném zařízení dne 1. 12. 2014 nebyl u těchto vrácených kompresorů zjištěn žádný únik olejů. K tomu ČIŽP uvedla, že kontrola zařízení probíhala při venkovní teplotě cca 0°C, kdy v jedné zastřešené kóji skladové haly (viz fotodokumentace, která je součástí spisu) byly volně ložené na jedné hromadě umístěny veškeré vrácené odpady, tj. kompresory ze všech 8 vrácených kontejnerů. Provéřit z „jedné hromady“ kompresorů, které z nich byly předmětem zásilky vrácené celním úřadem, tedy již nebylo možné.

10. Dále ČIŽP uvedla, že v žalobkyní používaných metodách muselo dojít k chybě nebo zanedbání, když při kontrole celního úřadu zbytkový olej z kontrolovaných kompresorů unikal v takové míře, že celní úřad došel k závěru, že by znemožnil jeho další využití způsobem šetrným k životnímu prostředí. Celním úřadem identifikovaný únik olejů z kontrolovaných kompresorů představoval z jeho pohledu významné riziko pro životní prostředí při další přepravě kontrolovaného odpadu v zjištěném stavu. Z pohledu ustanovení zákona o odpadech nebylo podle ČIŽP možné pominout a nezmínit obecnou povinnost zajistit odpady před nežádoucím znehodnocením, odcizením a únikem. ČIŽP tak námitky žalobkyně zamítla.
11. K žalobkyní předloženému osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastností odpadu č. 75615 ze dne 2. 11. 2015 ČIŽP uvedla, že závěry osvědčení akceptovala, avšak s ohledem na jeho vypracování ex post jej nebylo možné zpětně vztáhnout i na vrácenou zásilku kompresorů. ČIŽP v tomto správním řízení vycházela ze závěrů celního úřadu učiněných na základě jeho zjištění v listopadu 2014, přičemž na tyto kompresory prošlé kontrolovaným zařízením a vypravené k přeshraniční přepravě žádné osvědčení k dispozici nebylo. ČIŽP se proto v případě vrácené zásilky v listopadu 2014 musela řídit závěry celního úřadu. Osvědčení by mělo být zárukou žádoucího výsledku při dodržení postupů v něm stanovených, charakterizuje proces vzniku/úpravy odpadu a jeho vlastnosti, ale nemuselo v každém okamžiku procesu odrážet faktický stav zjištěný při kontrole, tj. faktické nakládání s odpadem. Jinak řečeno nemohlo garantovat, že bylo vždy s odpady nakládáno způsobem popsáním v osvědčení. Nadto text osvědčení odrážel způsob nakládání s tímto druhem odpadu prováděný až po kontrole ČIŽP, přičemž v době kontroly platil provozní řád schválený rozhodnutím krajského úřadu. V provozním řádu kontrolovaného zařízení není zakotvena v osvědčení popisovaná „*doprava tohoto druhu odpadu gravitačním odloučením potenciálních zbytků kompresorových olejů*“ včetně popisu, kde a jak bude taková doprava v zařízení prováděna a jak bude nakládáno s takto vznikajícími odpady. Argumentovat výsledky dosaženými postupem, který nebyl zakotven v platném provozním řádu kontrolovaného zařízení, je dle ČIŽP irelevantní.
12. Ohledně výše uložené sankce ČIŽP konstatovala, že smyslem Nařízení je organizovat a upravovat dozor nad přepravou odpadů a její kontrolu způsobem, který zohledňuje potřebu zachovávat, chránit a zlepšovat kvalitu životního prostředí a lidského zdraví. Nerespektováním takto nastaveného veřejného zájmu pro všechny dotčené v rámci EU (prostřednictvím Nařízení) může docházet k nekontrolovatelným a nežádoucím negativním dopadům na životní prostředí i zdraví lidí v zemi, které se přeshraniční

přeprava dotkne. ČIŽP v tomto případě shledala jako polehčující okolnost fakt, že žalobkyně spolupracovala a provedla nápravu stavu, když předmětnou zásilku kontejnerů s kompresory dopravila zpět do své provozovny. Dále ČIŽP pozitivně zohlednila, že žalobkyně ze své vůle nechala vypracovat osvědčení posuzující předmětný odpad/kompresory s cílem do budoucna eliminovat negativní důsledky nakládání s tímto odpadem. Při stanovení výše pokuty ČIŽP přihlédla i k tomu, že se jednalo o první správní řízení o uložení sankce vedené s žalobkyní za porušení zákona o odpadech.

13. Jako přítěžující okolnost vyhodnotila ČIŽP množství odpadů (cca 101 tun), které bylo s ohledem na unikající olej z kompresorů vyhodnoceno jako odpad, který nelze zařadit na „zelený“ seznam odpadů. Dále nebylo možné pominout charakter unikajícího odpadu - oleje, který je nepříznivým a nežádoucím kontaminantem všech složek životního prostředí i rizikem pro zdraví lidí. Proto byl také odůvodnitelný a zřejmý zájem a snaha celního úřadu takto kontaminované odpady nepropustit do navrženého celního režimu, aby nedocházelo k případnému negativnímu ovlivnění životního prostředí zemí tranzitu i země určení. Skutečnost, že celními úřady při kontrole únik oleje z přepravních kontejnerů zjištěn nebyl, nevylučuje, že by v průběhu další přepravy k úniku oleje i mimo kontejnery nemohlo dojít.
14. K vlastnostem kontrolovaného odpadu ČIŽP pro úplnost uvedla, že vzhledem k charakteru odpadů - kompresory z vyřazených lednic - nebylo možné vyloučit, že unikající zbytky oleje obsahovaly zbytková množství chladiva se stopovým obsahem zakázaných regulovaných látek poškozujících ozonovou vrstvu (např. R12), byť bylo taková zařízení zakázáno uvádět na trh již od roku 2004. ČIŽP bylo z jiných šetření známo, že taková zařízení jsou v ČR stále v užívání.
15. Po zvážení všech výše zmíněných okolností případu ČIŽP v souladu s § 67 odst. 2 zákona o odpadech posoudila závažnost ohrožení životního prostředí při zjištěném protiprávním jednání jako středně vysokou, a to především s ohledem na celkové množství a charakter odpadů - cca 101 tun kompresorů z lednic se zbytkovým obsahem oleje (se kterými bylo nakládáno). ČIŽP uvážila při stanovení výše pokuty i skutečnost, aby její výše byla dostatečná a účastník řízení byl napříště motivován k dodržování zákona o odpadech. Výše uložené sankce dle ČIŽP odpovídá závažnosti protiprávního jednání žalobkyně a bude ji účinně motivovat k upuštění od nezákonného nakládání s odpady.
16. Proti rozhodnutí ČIŽP podala žalobkyně odvolání, o kterém bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím. Žalovaný potvrdil skutkový stav zjištěný ČIŽP a dále uvedl, že kompresory z chladniček běžně obsahují řádově první stovky mililitrů oleje (typicky 30-500 ml). Na fotodokumentaci pořízené celním úřadem bylo patrné, že z některých kompresorů vyteklo až několik desítek mililitrů oleje, tedy nikoliv zanedbatelné množství. Podle přílohy č. 1 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona (dále též jen „vodní zákon“) jsou persistentní minerální oleje a uhlovodíky ropného původu, mezi něž patří i kompresorový olej, tzv. zvláště nebezpečnými látkami. Vodní zákon proto ukládá každému, kdo s takovými látkami zachází, učinit taková opatření, aby tyto látky nevnikly do povrchových nebo podzemních vod. Již vznik nesouvislé vrstvy ropné látky na povrchových vodách, k němuž stačí zcela nepatrné množství ropné látky, znamená smrtelné nebezpečí pro živočichy žijící ve vodě. Vrstva ropné látky omezuje přístup kyslíku potřebného pro živočichy i rostliny. Navíc ropné látky zalepují dýchací orgány vodních živočichů a dále

ztěžují jejich dýchání. Ropné látky omezují též průběh samočisticích procesů udržujících v povrchové vodě životní rovnováhu. Ropné produkty, dostanou-li se do povrchové vody, obalují pobřežní vegetaci a obalují, případně odmašťují peří ptáků, kteří usednou na vodní hladinu pokrytou ropným produktem, takže ti se následně utopí. Dostanou-li se ropné produkty do pitné vody, už v nepatrném množství ji totálně znehodnotí. Z těchto důvodů je nutné ropné látky, k nimž kompresorové oleje patří, považovat za ekotoxické, protože jejich vlastnosti v plném rozsahu naplňují definici ekotoxicity ve smyslu přílohy III Směrnice Rady č. 91/689/EHS. Vyhlášku Ministerstva životního prostředí č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů (která je transposicí směrnice 67/548/EHS do českého práva), nebylo možné v daném případě použít, protože stanovuje toxicitu na základě působení vodního výluhu ze zkoumané látky na různé organismy, přičemž příprava vodního výluhu z oleje je poněkud problematická. Nadto neblahé působení olejů na životní prostředí je hlavně fyzikálního, nikoliv chemického charakteru, zatímco dotčená vyhláška je zaměřena hlavně na hodnocení nebezpečných chemických vlastností.

17. Podle vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu č. 402/2011 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností chemických látek a chemických směsí a balení a označování nebezpečných chemických směsí by oleje byly klasifikovány jako nebezpečné pro životní prostředí s výstražným symbolem „N“ a větou R58 Může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky v životním prostředí. Podle přílohy II Směrnice Rady č. 91/689/EHS pak mimo jiné i „C51 uhlovodíky a jejich kyslíkaté, dusíkaté nebo sirné sloučeniny, které nejsou uvedeny na jiném místě této přílohy“, jsou složkami odpadů způsobujícími jejich nebezpečnost. Kompresory znečištěné olejem jsou tedy nebezpečnými odpady, přičemž nebezpečnost je způsobena přítomností kompresorového oleje. Ten představuje bezprostřední riziko pro vodu jako složku životního prostředí, je tedy ekotoxický ve smyslu přílohy III Směrnice Rady č. 91/689/EHS a činí z odpadů (kompresorů) jím znečištěných odpad nebezpečný. Vývoz nebezpečných odpadů a směsí obsahujících nebezpečné odpady do zemí mimo EU je zakázán (čl. 36 odst. 1 ve spojení s přílohou V Nařízení).
18. Pokud se žalobkyně přesto pokusila tento odpad vyvézt, dopustila se správního deliktu a pokuta za něj jí po právu náleží. Podmínka č. 4 rozhodnutí krajského úřadu, kterým byl udělen souhlas k provozování zařízení na adrese žalobkyně v obci Pečky, stanovila, že do tohoto zařízení bylo možné přijímat pouze odpad, který nebude znečištěn ropnými látkami a dalšími nebezpečnými příměsemi. Znění této podmínky nepřipouštělo ani minimální znečištění přijímaného odpadu. Dokumentační zpráva o hodnocení nebezpečných vlastností odpadu z listopadu 2015 dobrovolně poskytnutá žalobkyní však v části 1.1. *Popis technologie nebo způsobu vzniku odpadu* uvádí, že kompresory se zbytky oleje byly po nákupu odpadu následně „dopravovány“ tak, že se kompresor s navrtaným otvorem o průměru několika milimetrů v horní části otočí o 180 stupňů, umístí na rošt podložený ocelovou záchytnou vanou a případný zbytkový olej se nechá vykapat. Přitom vstupní kontrola se omezovala na pouhé vizuální zjištění, zda byla v horní části kompresoru navrtaná díra, kterou by olej případně vykapat mohl, ale to, zda vůbec a do jaké míry skutečně vykapal, zjišťováno nebylo. Při tomto způsobu vstupní kontroly nebylo v některých případech vůbec možné přijetí olejem znečištěných kompresorů do zařízení zabránit. Nadto vzhledem k tomu, že i po vykapání zůstává na vnitřních stěnách kompresorů olejový film, do zařízení nebylo možné bez dalšího přijímat ani takto „dopravené“ kompresory, natož „dopravovat“ je až v zařízení samém. Olej, který se

nacházel ve válcích motoru nad pístem, takto nebylo možné odstranit vůbec. Kontejnery s kompresory znečištěnými olejem, zadržené celním úřadem v kontejnerovém překladišti v Mělníku, byly podle celních dokladů vypraveny právě ze zařízení žalobkyně na adrese v obci Pečky. Tyto kompresory tedy byly nutně předtím do tohoto zařízení přijaty, a zmíněná podmínka č. 4 rozhodnutí krajského úřadu, kterým byl udělen souhlas k provozování a k provoznímu řádu, tedy musela být porušena.

19. Žalovaný dále uvedl, že ledničkové kompresory nemusí po zpracování obsahovat vždy zbytkové množství oleje, i když postupy, jimiž toho lze dosáhnout, nejsou běžně používány. Množství oleje, které bylo zachyceno na fotodokumentaci celního úřadu, však svědčilo o tom, že ani ten nejjednodušší postup - nechat olej vykat - nebyl v daném případě dokončen před započítáním přepravy, takže proběhl až v kontejneru během přepravy nebo i později. Vzhledem k tomu, že kompresorový olej byl v zásilce kompresorů evidentně přítomen, byl ekotoxický a jeho přítomnost způsobovala nebezpečnost odpadu, nebylo třeba dále zkoumat jeho vlastnosti a ani to, zda byly ledničkové kompresory znečištěny olejem v míře, která zabraňovala jejich využití způsobem šetrným k životnímu prostředí. O plánovaném způsobu využití těchto kompresorů v Pákistánu nebyly ve spise žádné informace, ale i kdyby skutečně bylo teoreticky možné takto tyto kompresory využít, nic by to neměnilo na tom, že díky znečištění olejem jsou tyto kompresory nebezpečným odpadem, jehož vývoz do třetích zemí je zakázán. V daném případě byla klíčovým důkazem právě fotodokumentace, kterou pořídil celní úřad a která jednoznačně prokazuje vytékání oleje z kompresorů v přepravních kontejnerech, a to v množství nikoliv zanedbatelném.
20. Žalovaný dále uvedl, že kontrola, kterou uskutečnila ČIŽP, se konala dne 1. 12. 2014, tedy téměř 3 týdny od doby, kdy kontejnery se znečištěnými kompresory nebyly propuštěny do celního režimu. I když šlo o období s nepříliš vysokými teplotami, kompresorový olej není příliš viskózní a podle Dokumentační zprávy o hodnocení nebezpečných vlastností odpadu vykápe z kompresoru za dobu řádově v minutách. Výsledky kontroly ČIŽP dne 1. 12. 2014 proto nebyly způsobilé zpochybnit fotodokumentaci pořízenou Celním úřadem dne 10. 11. 2014.
21. Osvědčením o vyloučení nebezpečných vlastností odpadu ve smyslu ust. § 9 zákona o odpadech, na které odkazovala ve svém odvolání žalobkyně, byla zřejmě míněna „*Dokumentační zpráva o hodnocení nebezpečných vlastností odpadu*“ ev. č. 75615, vytvořená v listopadu 2015, i když podle informace na obálce byla zpracována na základě § 6 odst. 4 zákona o odpadech. Část 2.14. HP 14 této zprávy, týkající se ekotoxicity, byla zpracována na základě kritérií stanovených v příloze VI směrnice Rady 67/548/EHS. Tato směrnice byla do českého práva transponována Vyhláškou MŽP č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů. Ekotoxicita byla v souladu s touto vyhláškou stanovována pouze na základě vlastností vodného výluhu (z textu Dokumentační zprávy neplyne, zda šlo o vodný výluh z oleje nebo z celého kompresoru, obojí je však stejně absurdní). Možným negativním fyzikálním působením na životní prostředí se tato zpráva vůbec nezabývala, ač právě toto působení je u ropných produktů zásadního významu. Z tohoto důvodu bylo nutné závěr Dokumentační zprávy, že hodnocený odpad neměl nebezpečné vlastnosti, jednoznačně odmítnout. Dále bylo podle žalovaného třeba konstatovat, že zmíněná Dokumentační zpráva byla pro daný případ irelevantní, protože se týkala zcela jiných vzorků, jež byly odebrány až dne 22. 9. 2015, tedy více než 10 měsíců

poté, co celní úřad nepropustil do celního režimu kontejnery s dotčenými kompresory. Kompresory, které se nacházely v (celním úřadem) zadržených kontejnerech, obsahovaly oleje tolik, že z nich vytékal, zatímco kompresory, na základě nichž byla zpracována Dokumentační zpráva, tohoto oleje obsahovaly vždy méně než 0,5 hmotnostních procent.

22. K navrhovanému výsledku svědků žalovaný uvedl, že takového výsledku nebylo třeba k tomu, aby byl zjištěn stav věci, o kterém nebyly důvodné pochybnosti. Podmínka č. 4 rozhodnutí krajského úřadu stanovuje, že do zařízení na adrese v obci Pečky bylo možné přijímat pouze odpad, který nebude znečištěn ropnými látkami a dalšími nebezpečnými příměsemi. Kontejnery s kompresory znečištěnými olejem byly podle celních dokladů vypraveny právě z tohoto zařízení, kompresory tedy musely být nutně předtím do tohoto zařízení přijaty. Zmíněná podmínka č. 4 tedy musela být porušena. O tom, že by se znečištěný odpad dostal do zařízení jinak než tak, že tam byl běžným způsobem přijat, nebyly ve spise žádné doklady.

II. Obsah žaloby, vyjádření žalovaného, replika žalobkyně

23. V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobkyně uplatnila celkem sedm žalobních námitek: 1) že nebylo provedeno přesné měření množství vykapaného oleje, a pokuta tak byla uložena na základě pouhého odhadu, 2) že závěr o ekotoxicitě kompresorového oleje je mylný, 3) že kompresory nelze zpracovat tak, aby neobsahovaly alespoň minimální množství zbytkového oleje, 4) že z fotodokumentace celního úřadu nebylo možné učinit závěr o kvalitě a kvantitě vykapaného oleje, 5) že žalovaný pouze spekuloval, pokud uvedl, že od kontroly celního úřadu do kontroly ČIŽP při velmi nízké teplotě vytekl olej ze všech předmětných kompresorů, 6) žalobkyně nesouhlasí s tím, že jí předložené osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastností odpadu je irelevantní a 7) má za to, že odmítnutí jí navržených důkazů bylo bezdůvodné. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě navrhl, aby byla žaloba zamítnuta a reagoval na žalobní námítky.
24. **Ad 1)** Žalobkyně namítla, že závěr žalovaného, že z kompresorů vyteklo až několik desítek mililitrů oleje, byl učiněn pouhým odhadem vycházejícím z pohledu na fotografie pořízené celním úřadem. Žádný ze správních orgánů však neprováděl měření množství vykapaného oleje, a pokuta ve výši 120 000 Kč tak byla uložena na základě pouhého odhadu.
25. **Ad 2)** Závěr žalovaného, že kompresorové oleje patří mezi ekotoxické látky, a že kompresory jimi (byť v minimální míře) znečištěné jsou nebezpečnými odpady, je podle žalobkyně mylný. Při hodnocení ekotoxicity žalovaný použil zrušenou Směrnici Rady č. 91/689/EHS, což rozhodnutí zatížilo vadou. Kompresory znečištěné olejem nelze automaticky hodnotit jako nebezpečný odpad, jak to učinil žalovaný. Takový postup je totiž nepřipustný vzhledem k tomu, že i Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 hodnotí odpad při jeho kategorizaci dle míry znečištění a zohlednění nebezpečných vlastností či zabránění využití odpadu způsobem šetrným k životnímu prostředí. Podle žalobkyně není přípustné, aby fotografie, na kterou žalovaný v napadeném rozhodnutí odkazuje, nahrazovala kvantitativní a kvalitativní analýzu. Relevantní legislativa má pro hodnocení nebezpečných vlastností odpadů kvalitativní a kvantitativní kritéria, jak vyplývá z vyhlášky č. 376/2011 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů nebo Nařízení Komise (EU) č. 1357/2014 ze dne 18. 12. 2014. Pro definici nebezpečného odpadu a míry znečištění platí jednoznačná pravidla, stejně tak jako pro chemické směsi, jimiž kompresorové oleje jsou, platí pravidla pro klasifikaci

chemických látek a látek znečišťujících. Žalovaný bez jakékoliv charakteristiky či laboratorní analýzy zařadil tyto oleje mezi perzistentní minerální oleje a uhlovodíky ropného původu. Jakýkoliv olej je chemickou směsí, jejíž nebezpečné vlastnosti primárně určuje chemická legislativa, tj. zejména Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, přičemž žalovaný se vlastnostmi olejů z pohledu chemické legislativy vůbec nezabýval.

26. Žalobkyně konstatovala, že žádný správní orgán nemohl nahradit odborné a legislativně dané postupy hodnocení nebezpečných vlastností odpadů včetně kompresorů pohledem na fotografie zachycující úkapy zbytkového množství oleje.
27. Žalovaný k této žalobní námitce uvedl, že samotná přítomnost kompresorového oleje ve vyváženém odpadu z něj udělala odpad nebezpečný, a to bez ohledu na množství či míru znečištění touto látkou. Za zásadní bylo nutné považovat fotodokumentaci obsaženou ve správním spise, ze které byla pouhým pohledem zcela patrná přítomnost uvedeného oleje. V takovém případě bylo dle názoru žalovaného měření množství vykapaného oleje na místě nadbytečné.
28. Zásadní rozdíl mezi argumentací obou stran spočívá dle žalovaného v tom, že žalobkyně pohlíží na oleje v kompresorech a jejich nebezpečné vlastnosti pro životní prostředí pouze z pohledu chemické legislativy a zcela přehlíží fyzikální vlastnosti těchto látek. Na tomto místě žalovaný zopakoval, že již vznik nesouvislé vrstvy ropné látky na povrchových vodách, k němuž stačí zcela nepatrné množství ropné látky, znamená smrtelné nebezpečí pro živočichy žijící ve vodě. Vrstva ropné látky omezuje přístup kyslíku potřebného pro živočichy i rostliny. Navíc ropné látky zalepují dýchací orgány vodních živočichů a dále ztěžují jejich dýchání. Ropné látky omezují též průběh samočisticích procesů udržujících v povrchové vodě životní rovnováhu. Ropné produkty, dostanou-li se do povrchové vody, obalují pobřežní vegetaci a obalují, případně odmašťují peří ptáků, kteří usednou na vodní hladinu pokrytou ropným produktem, takže ti se následně utopí. Dostanou-li se ropné produkty do pitné vody, už v nepatrném množství ji totálně znehodnotí. Z těchto důvodů je nutné ropné látky, k nimž kompresorové oleje patří, považovat za ekotoxické, protože jejich vlastnosti v plném rozsahu naplňují definici pojmu ekotoxicita.
29. Žalovaný užil směrnici Rady č. 91/689/EHS právě pouze za účelem definice ekotoxicity, která je v ní obsažena. Přestože uvedená směrnice byla zrušena, pracuje se stejnou definicí rovněž vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, kterou uvádí sama žalobkyně a která byla účinná v době vydání napadeného rozhodnutí a rovněž příloha III Nařízení č. 1013/2006. Nebezpečí pro určitou složku životního prostředí (tj. ekotoxicitu) žalovaný dle svého názoru popsal v odůvodnění napadeného rozhodnutí zcela dostatečným způsobem, aby o fyzikálním působení kompresorových olejů nebyla pochybnost. Vzhledem k tomu, že kompresory byly znečištěny ekotoxickou látkou, pak nebylo možné akceptovat tvrzení žalobkyně, že nenastal žádný z případů předvídaných Nařízením č. 1013/2006.
30. Upozornění žalobkyně na chemickou legislativu, která měla být na danou problematiku použita, je podle žalovaného nepřiléhavé. Žalovaný souhlasil s obecnými závěry plynoucími z předpisů posuzujících klasifikaci chemických látek a jejich nebezpečných

vlastností, nicméně např. popisovaná chemická kvalitativní a kvantitativní kritéria na daný odpad nebylo možné použít, neboť vodný výluh provedený z oleje (natožpak z kompresoru) byl pojmově nesmyslný a co do působení fyzikálních vlastností dané látky na složky životního prostředí naprosto neprůkazný. Žalovaný souhlasil se žalobkyní, že by se při nakládání s kompresory měla chovat ekonomicky a ekologicky (ve smyslu recyklace kovů apod.), ovšem rozhodně ne za cenu ohrožení či dokonce znečištění životního prostředí kompresorovým olejem.

31. Co se týče zařazení vyteklého kompresorového oleje mezi oleje minerální a uhlovodíky ropného původu, žalovaný tak učinil s ohledem na klasifikaci olejů a běžnou praxi v jejich užívání. Oleje lze obecně rozčlenit na potravinářské a technické, které lze dále rozdělit na minerální - na bázi uhlíkových řetězců (z ropy) a na silikonové - vytvářené synteticky na bázi křemíkových řetězců. Výroba silikonových olejů je značně drahá, a proto i jejich použití je velmi specifické. S ohledem na notoriety v daném oboru je zřejmé, že do kompresorů byl použit právě minerální olej (rovněž pro jeho vlastnosti). Laboratorní analýza konkrétního oleje, která by dále prokázala, zda se jedná o olej založený na n-alkanech, cykloalkanech apod., by byla nadbytečná, neboť oleje mají výše popsané negativní fyzikální důsledky pro životní prostředí, což způsobuje jejich ekotoxicitu, bez ohledu na jejich konkrétní složení.
32. Ekotoxicitu (pro vodní složku životního prostředí) je nutné dovodit s ohledem na fyzikální vlastnosti kompresorového oleje, jehož přítomnost v nezanedbatelném množství byla jednoznačně seznatelná z fotodokumentace z kontroly celního úřadu. Jakékoliv další (např. laboratorní) závěry o kvalitě (resp. chemickém složení) či přesné kvantitě oleje by byly pro posouzení otázky odpovědnosti za daný správní delikt nadbytečné.
33. Ad 3) Žalobkyně uváděla, že kompresory nelze zpracovat takovým způsobem, aby neobsahovaly žádné množství zbytkového oleje, přičemž popsala postup zpracování kompresorů a jako důkaz navrhla provést ohledání vzorku kompresoru. K tomu se žalovaný vyjádřil tak, že zbavit kompresory veškerého oleje je technicky náročné, nikoliv však nemožné. Není sporu rovněž o obecném zájmu na co nejvyšší míře ekologického využití jakéhokoliv vzniklého odpadu. Žádný právní předpis na daném úseku však neukládal přepravovat odpad znečištěný zbytky oleje do třetích zemí (kde lze o využití ekologickým způsobem s úspěchem pochybovat). Naopak takové jednání článek 36 odst. 1 Nařízení č. 1013/2006 přímo zakazuje. Odpady bylo možné využít i za použití nejlepších reálně dostupných technik, nicméně v konkrétním případě pouze v místních podmínkách, nikoliv v třetích zemích, kam je není dovoleno vyvážet.
34. Žalovaný uzavřel, že na poli odpadového hospodářství a v oblasti ochrany životního prostředí vůbec nelze argumentovat praktickými či ekonomickými obtížemi provozovatelů zařízení a jiných subjektů v důsledku řádné aplikace právních předpisů tuto oblast regulujících. Subjekty nakládající s ekotoxickými odpady musí respektovat zákaz jejich vývozu, resp. musí dodržet veškerý technologický postup tak, aby jimi vyvážené odpady zbavily nežádoucích látek. Analogické použití právní úpravy nakládání s autovraky nebylo v daném případě možné, neboť se jedná o speciální legislativu k typově zcela odlišnému druhu odpadů, a dále proto, že uváděné předpisy se vůbec nedotýkaly přeshraniční přepravy odpadů. Pokud v jiném případě celní orgány neshledaly nežádoucí přítomnost kompresorového oleje, pro kterou by nepřipustily přeshraniční přepravu

odpadu, mohlo se tak stát z důvodu nedostatečné kontroly, nebo z toho důvodu, že žalobkyně takto přepravovala kompresory již řádně zbavené nežádoucího minerálního oleje. Údajná „běžná praxe“ tolerance znečištění odpadů orgány veřejné moci je bez jakéhokoli dopadu na projednávaný případ.

35. Žalobkyně k tomuto vyjádření žalovaného ještě v replice uvedla, že kovové odpady, mezi které patří lednickové kompresory, jsou obecně zahrnuty v Seznamu B, Části 1 Přílohy V Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1013/2006 o přepravě odpadů, pro které platí, že jejich vývoz je zakázán, pouze pokud jsou znečištěny jiným materiálem v míře, která zabráňuje využít opady způsobem šetrným k životnímu prostředí. Kompresory tedy podle žalobkyně nejsou podle Seznamu A, Části 1 přílohy V nebo Části 2 nebo Části 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1013/2006 o přepravě opadů nebezpečnými opady.
36. Pokud by měl kdokoli, tedy nejenom žalobkyně, kompresory zpracovávat tak, aby byly zbaveny veškerého zbytkového oleje včetně mastnot ulpěných vevnitř kompresoru a na jeho povrchu, musel by každý kompresor rozřezat a mechanicky a chemicky jej očistit. Legislativní úprava nakládání s odpady vyžaduje technologie BAT („*Best Available Technique*“), kdy mimo jiné za „nejlepší“ techniku se považuje taková technika, která je nejefektivnější z hlediska dosažení vysoké úrovně ochrany životního prostředí jako celku. Podle žalobkyně z toho důvodu také běžná realizace přepravy odpadů znečištěných v přípustné míře jinými látkami, včetně přepravy kompresorů znečištěných zbytkovým množstvím oleje, není důsledkem nedostatečné kontroly, ale běžnou a zcela legitimní praxí odpadového hospodářství, bez níž by odpadové hospodářství vůbec nemohlo fungovat.
37. Žalobkyně poznamenala, že nebere na lehkou váhu vliv ropných látek na životní prostředí, avšak argumentace žalovaného je v řešeném případě nepřiléhavá a účelová. Ve všech fázích své činnosti (přijetí odpadu do provozovny, zpracování odpadu, jeho expedice z provozovny a přeprava) žalobkyně činila veškerá opatření nutná k zabránění tomu, aby se ropné látky dostaly do životního prostředí.
38. Bylo kontrolováno cca 100 tun kompresorů, což je cca 20 000 kusů kompresorů. Za účelem vypuštění či vysání oleje z kompresorů byly kompresory navrtány na jednom (u kompresorů, u nichž je olej odstraňován vysátím) či na dvou (u kompresorů, u nichž je olej odstraňován gravitačním vytečením) místech. K tomu, aby došlo k vykapání oleje u všech kompresorů, jak tvrdil žalovaný, by se všech cca 20 000 kusů kompresorů muselo ocitnout alespoň jednou dírou směrem k zemi. Žalobkyně vypočetla pravděpodobnost, s níž by se tak mohlo stát, na méně než 1 : 1 296 000 000. Má za to, že odůvodnit rozpor závěrů napadeného rozhodnutí se skutečným zjištěním inspekce odkazem na skutečnost, jež mohla nastat s pravděpodobností menší než 1 : 1 296 000 000, bylo zcela nepřípustné.
39. **Ad 4)** Žalobkyně namítala, že ačkoliv měl žalovaný za hlavní důkaz pro otázku její odpovědnosti za správní delikt fotodokumentaci pořízenou celním úřadem, z této fotodokumentace nebylo možné dovodit závěr o kvalitě a kvantitě oleje vykapaného z kompresorů.
40. Kontrola celního úřadu nebyla provedena zákonným způsobem. Celní úřad při kontrole prováděl odběr vzorků kompresorů a jejich analýzu, když odebíral z přepravních kontejnerů jednotlivé kusy kompresorů a zjišťoval, zda obsahují olej. Celní úřad však měl

při kontrole postupovat v souladu s právními předpisy (Nařízení rady EHS č. 2913/1992, Celní kodex společenství, Nařízení Komise (EHS) č. 2454/93, kterým se Celní kodex provádí). Odebírání vzorků mělo být činěno metodami stanovenými k tomuto účelu platnými předpisy. Celní úřad však postupoval tak, že po otevření kontejneru vybral několik jím zvolených kusů kompresorů, položil je vyvrtaným otvorem dolů a zjišťoval, zda z něj unikne olej či nikoliv. Kompresory s uniklým olejem fotograficky zdokumentoval a vydal rozhodnutí o nepropuštění odpadů (kompresorů) z celního prostoru z důvodu, že odpad byl znečištěn olejem v takové míře, která zabraňovala jeho využití způsobem šetrným k životnímu prostředí. O provedené kontrole celní úřad nepořídil protokol ani úřední záznam, nevyzval žalobkyni k odstranění zjištěných pochybností a nezkoumal míru znečištění zákonným způsobem. Žalobkyně uzavřela, že podle jejího názoru fotografie pořízené celním úřadem byly pořízeny při kontrole, jež nebyla prováděna zákonným způsobem a nebyla zaručena zákonnost tohoto důkazu, neboť nebylo možné posoudit, zda například byl vybrán reprezentativní vzorek kompresorů apod.

41. **Ad 5)** Žalovaný podle žalobkyně pouze spekulativně konstatoval, že od kontroly celního úřadu do kontroly ČIŽP při velmi nízké teplotě vytekl olej ze všech předmětných kompresorů. K tomu žalobkyně uvedla, že představa, že by více než 20 000 ks kompresorů bylo volněloženo na hromadě vyvrtaným otvorem směrem dolů tak, aby z nich mohl zbytkový olej vykat, je nepředstavitelná, a to zvláště v době s teplotami okolo 0 °C, kdy viskozita oleje, která ovlivňuje schopnost vykat, byla nízká.
42. Žalovaný ani ČIŽP se nevypořádali se skutečností zjištěnou ČIŽP při kontrole uskutečněné dne 1. 12. 2014 spočívající v tom, že z kompresorů nedocházelo k úniku oleje. ČIŽP toto zjištění v prvostupňovém rozhodnutí popřela. Žalovaný tak učinil nepodložený a nepravděpodobný závěr, že zbytkový olej z kompresorů unikl před kontrolou. Skutečnosti zjištěné ČIŽP při kontrole, které byly ku prospěchu žalobkyně, byly zcela ignorovány. Žalobkyně v tom spatřuje zásadní vadu obou rozhodnutí správních orgánů.
43. **Ad 6), Ad 7)** Žalobkyně namítla jednak nesprávné hodnocení jí předloženého osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastních odpadů a jednak poukázala na to, že žalovaný odmítl důkaz spisem celního úřadu a důkaz výsledkem pracovníků celního úřadu, kterým chtěla žalobkyně zjistit, zda kontrola celního úřadu byla provedena v souladu se zákonem, zda byly vzorky kompresorů řádně odebrány a zhodnoceny.
44. K osvědčení uvedla, že bylo vypracováno řádně, v souladu se všemi předpisy a pokyny Ministerstva životního prostředí. Osvědčení a jeho přílohy byly zpracovány pověřenou osobou, vycházely z platných právních předpisů, technických norem a výsledků zjištěných akreditovanou laboratoří. Žalobkyni se jako absurdní jevílo zpochybňování osvědčení a jeho závěrů žalovaným, který činil závěry na základě odhadu množství a vlastností oleje uniklého z kompresorů seznávaného z fotografií pořízených celním úřadem. Dodala, že při podrobné kontrole kompresorů provedla experimentální měření obsahu zbytkového oleje a zjistila, že zbytkový olej se v kompresorech vyskytuje v množství cca 0,05% hmotnosti. Obdobné hodnoty zbytkového oleje v kompresorech byly konstatovány také v osvědčení. Žalobkyně tímto ex post vypracovaným osvědčením chtěla prokázat především to, že kompresory obsahující zbytkový olej nebyly nebezpečnými odpady. K prokázání této skutečnosti navrhla rovněž vyslechnout zpracovatele osvědčení Ing. Jana Mičana.

45. Žalovaný se k uvedenému vyjádřil tak, že postup celního úřadu, při kterém byl zdokumentován stav znečištění kompresorů, bylo možné považovat za dostatečný. Závěry celního úřadu a zejména fotodokumentaci jejich postupu bylo v souladu s ustanovením § 50 s. ř. možné bez dalšího použít pro dané správní řízení. Ani žalobkyně nepředkládá žádné důkazy či podložené domněnky o tom, že by se svými kontrolními zjištěními či s pořízenými fotografiemi celní úřad či správní orgány jakkoliv manipulovaly. Skutkový stav zachycený na fotografiích tak bylo možné mít za prokázaný.
46. Dále se žalovaný vyjádřil k osvědčení, resp. k dokumentační zprávě o hodnocení nebezpečných vlastností odpadu, v níž je zdokladována doba odtoku oleje z kompresoru v řádu cca 5 až 10 minut. Z tohoto závěru i z obecných vlastností minerálních olejů vhodných pro použití v kompresorech bylo zřejmé, že po dobu tří týdnů (mezi kontrolami) olej z kompresorů vykapat mohl. K vytékání oleje podle žalovaného docházelo již po dobu přepravy (před kontrolou celního úřadu) a celá tato procedura byla posléze umocněna tím, že kompresory byly žalobkyní vráceny, bylo s nimi manipulováno a nakonec byly složeny v zařízení žalobkyně. Po celou tu dobu jednotlivé kompresory měnily svou polohu tak, že při teplotách nad bodem mrazu mohl olej z kontejnerů bez problémů vykat. V době kontroly byla venkovní teplota kolem 0° C, a proto z důvodu zvýšené viskozity nebyl zjištěn žádný aktuální únik olejů, což nebylo v rozporu s názorem žalovaného uvedeným v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Na uvedené závěry nemá vliv tvrzení žalobkyně, že zpracování a sběr kompresorů v daném případě zabral dobu delší než tři týdny (mezi kontrolami). Za tuto dobu musel olej ze všech kompresorů jistě vykat, neboť z fotodokumentace pořízené celním úřadem je přítomnost loužiček oleje pod kompresory zcela průkazná.
47. Dokumentační zpráva byla zpracována s velkým časovým odstupem od kontroly provedené celním úřadem a na kompresorech, u kterých byl zřejmě dodržen technologický postup uvedený ve zprávě (to je patrné např. ze skutečnosti, že dokumentační zpráva hovoří o obsahu oleje méně než 0,5 % hmotnosti kompresoru, což neodpovídá množství, které při kontrole provedené celním úřadem z kompresorů vytékalo). Použitelnost a přiléhavost takového dokumentu byla pro konkrétní případ nulová. Dokumentační zpráva se navíc vůbec nezabývala negativním fyzikálním působením kompresorového oleje na životní prostředí, které žalovaný v dané věci považoval za stěžejní. Závěry dokumentační zprávy k osvědčení č. 75615 nebyly pro skutkové závěry o ekotoxicitě předmětného oleje nikterak relevantní. Pokud žalobkyně uvedla, že vrácené kompresory podruhé úspěšně vyvezla a provedla u nich experimentální měření obsahu zbytkového oleje, které odpovídá osvědčení, pak tato její tvrzení byla zcela nepodložená a naprosto bez dopadu na daný případ, neboť bylo možné, že olej z kompresorů v té době již vytekl.
48. Navrhované důkazy správní orgány vyhodnotily jako nadbytečné, neboť sama žalobkyně v průběhu správního řízení ani v podané žalobě nezpochybňuje skutkové závěry kontroly celního úřadu, tj. přítomnost vyteklého/vykapaného oleje pod jednotlivými kompresory. Žalobkyně opakovala své požadavky ohledně rozboru odebraných vzorků oleje apod., což však bylo s ohledem na zdůvodnění fyzikálního působení oleje na životní prostředí zcela neopodstatněné. Vzhledem k tomu, že o přítomnosti oleje ani o způsobu pořízení fotografií nebylo pochyb, správní orgány nepřistoupily k provedení žalobkyní navrhovaných důkazů, a to s ohledem na zásadu hospodárnosti správního řízení.

III. Ústní jednání

49. Při ústním jednání před soudem dne 7.11.2019 účastníci řízení setrvali na svých stanoviscích a odkázali na svá písemná podání. Zástupce žalobkyně zdůraznil, že těžištěm sporu je otázka, zda je možné za nebezpečný odpad (jehož vývoz je zakázán ve smyslu čl. 36 odst. 1 Nařízení) považovat kompresory i tehdy, obsahují-li (po využití BAT) byť jen zbytkové množství kompresorového oleje. Podle žalobkyně je požadavek žalovaného, aby tento druh odpadu byl kompresorového oleje zbaven zcela z hlediska ekonomického ani ekologického nereálný a neodpovídá ani Nařízení. Zástupce žalovaného připomenul, že předmětem sporu je posouzení skutečností zjištěných celními orgány při kontrole vyvážených odpadů. Návrh zástupce žalobkyně na provedení důkazů soud při jednání zamítl, neboť dospěl k závěru, že o žalobě lze rozhodnout na základě důkazů provedených v průběhu správního řízení a zdokumentovaných ve správním spise; provádění jakýchkoliv dalších důkazů proto soud shledal nadbytečným.

IV. Posouzení věci soudem

50. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, a to v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán; přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.).
51. Úvodem soud uvádí, že vzhledem ke skutečnosti, že napadené rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 29. 3. 2016 a téhož dne nabylo právní moci, soud ve smyslu ust. § 71 odst. 2 s. ř. s. nepřihlížel k doplnění žaloby ze dne 31. 5. 2016, které bylo doručeno soudu dne 2. 6. 2016 a ve kterém žalobkyně poukázala na výsledky vlastní analýzy odběru vzorků vrácených kompresorů a předložila dokumentaci z kontroly u jiných kompresorů, jež byly propuštěny k vývozu ze strany německých celníků, tedy u zcela jiných zásilek kompresorů. Argumentace obsažená v doplnění žaloby byla žalobkyní uplatněna až po marném uplynutí zákonem stanovené lhůty pro rozšíření žalobních bodů; dokumentace vztahující se k vývozu jiných kompresorů je navíc pro posouzení dané věci zcela irelevantní.
52. Podle § 66 odst. 3 písm. e) zákona o odpadech *právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že provozuje zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů bez potřebného souhlasu příslušného správního úřadu nebo v rozporu s ním nebo provozuje zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů v rozporu se schváleným provozním řádem zařízení.*
53. Podle § 66 odst. 4 písm. g) zákona o odpadech *právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že poruší při přeshraniční přepravě odpadů povinnost stanovenou přímo použitelným předpisem Evropských společenství o přepravě odpadů nebo neplní podmínky stanovené v rozhodnutí ministerstva vydaném podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství o přepravě odpadů nebo nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/852 nebo podle části deváté.*
54. Podle článku 36 odst. 1 písm. a) Nařízení *vývoz ze Společenství těchto odpadů určených k využití v zemích, na které se nevztahuje rozhodnutí OECD, se zakazuje: nebezpečné odpady uvedené v příloze V.*

55. Podle písm. a) úvodních ustanovení přílohy III Nařízení *bez ohledu na to, zda jsou odpady zařazeny na tento seznam, nesmí podléhat obecným požadavkům na informace stanoveným v článku 18, pokud jsou tyto odpady znečištěny jinými materiály v míře, která zabraňuje využít odpad způsobem šetrným k životnímu prostředí.*
56. Podle přílohy III Nařízení, pod seznamem odpadů, na které se vztahují obecné požadavky na informace stanovené v článku 18, jsou pod kódem GC010 vedeny *elektrická zařízení sestávající pouze z kovů nebo slitin.*
57. Podle úvodních poznámek, bodu 3 písm. b) Přílohy V Nařízení *na odpady uvedené v seznamu B části 1 nebo odpady, které patří k nikoliv nebezpečným odpadům uvedeným v části 2 (tj. odpady, které nejsou označeny hvězdičkou), se vztahuje zákaz vývozu, pokud jsou znečištěny jiným materiálem v míře, která zabraňuje využít odpady způsobem šetrným k životnímu prostředí.*
58. Podle přílohy V Nařízení, Části 2, jsou odpadem, jehož vývoz je podle článku 36 zakázán, pod číslem 16 02 15 vedeny *nebezpečné složky odstraněné z vyřazených zařízení.*
59. Podle přílohy V Nařízení, Části 2, jsou odpadem, jehož vývoz je podle článku 36 zakázán, pod číslem 16 02 16 vedeny *jiné složky odstraněné z vyřazených zařízení neuvedené pod číslem 16 02 15.*
60. Podle článku 2 odst. 35 písm. f) Nařízení se pro účely tohoto Nařízení „*nedovolenou přepravou*“ rozumí *přeprava odpadů, která se uskutečňuje: v rozporu s články 34, 36, 39, 40, 41 a 43.*

K otázce, zda kompresory znečištěné olejem byly nebezpečnými odpady

61. Soud se nejprve věnoval **druhé** žalobní námitce, jejíž podstatou je otázka, zda kompresorové oleje patří mezi ekotoxické látky a zda kompresory, které je (byť v minimální míře) obsahují, jsou nebezpečnými opady. K tomu soud (s odkazem na repliku žalobkyně k vyjádření žalovaného) zdůrazňuje, že sankce byla žalobkyni uložena nikoliv za delikt, který by spočíval ve znečištění životního prostředí, ale za to, že v rozporu s Nařízením vyvážela nebezpečný odpad do země mimo Evropskou unii (do Pákistánu), respektive za delikt spočívající v nedodržení podmínky, podle které mohl být do zařízení žalobkyně přijímán pouze odpad, který nebude znečištěn ropnými látkami.
62. Ze správního spisu vyplynulo, že Celní úřad pro Středočeský kraj ve svých rozhodnutích ze dne 13. 11. 2014, č. j. 175127/2014-610000-22.5 (č. l. 11 správního spisu, pozn. soudu), č. j. 174870/2014-610000-22.5 (č. l. 12 správního spisu, pozn. soudu), č. j. 175135/2014-610000-22.5 (č. l. 13 správního spisu, pozn. soudu) a č. j. 175129/2014-610000-22.5 (č. l. 14 správního spisu, pozn. soudu) nepropustil zboží o hmotnosti 25 280 kg, 25 580 kg, 25 560 kg, resp. 25 420 kg do navrženého celního režimu. Dne 10. 11. 2014 podala právnická osoba Port Service s. r. o., jakožto nepřímý zástupce žalobkyně návrh na propuštění zboží „*Kovový odpad – vyřazené kompresory z ledniček*“, o celkové hrubé hmotnosti 25 280 kg, 25 580 kg, 25 560 kg, resp. 25 420 kg. Při následné kontrole celní úřad zjistil, že z několika desítek kusů namátkou vybraných kompresorů deklarovaných v celním prohlášení, které se nacházely v předmětných kontejnerech, docházelo ke zřejmému vytékání oleje. Celní úřad konstatoval, že na základě článku 36 odst. 1 písm. a) Nařízení je vývoz nebezpečných

odpadů uvedených v příloze V zakázán. V rozporu se skutečností byl daný odpad označen pod č. GC010 jako *elektrická zařízení sestávající pouze z kovů a slitin*. Celní úřad konstatoval, že při fyzické kontrole zboží bylo zjištěno, že z odpadu deklarovaného v celním prohlášení docházelo k vytékání oleje, a proto nebylo možné tento odpad považovat za odpad, na který se vztahují obecné požadavky na informace stanovené v článku 18 Nařízení (nelze je zařadit na „Zelený“ seznam odpadů). Dle zjištění celního úřadu se jednalo o odpad, jehož vývoz byl podle článku 36 odst. 1 Nařízení zakázán. V souladu s § 77 odst. 11 písm. c) zákona o odpadech celní úřad nepropustil toto zboží do navrženého celního režimu podle zvláštního právního předpisu, jelikož byl vývoz tohoto zboží zakázán.

63. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, o kterém rozhodl celní úřad rozhodnutím ze dne 22. 12. 2014, č. j. 198584-2/2014-610000-22.5 tak, že odvolání za použití ust. § 113 odst. 1 písm. c) daňového řádu zamítl. Žalobkyni totiž nesvědčila aktivní legitimace k podání odvolání proti rozhodnutí ve věci propuštění zboží, neboť nebyla příjemcem rozhodnutí – tím byla společnost Port Service s.r.o. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které bylo rozhodnutím Generálního ředitelství cel ze dne 26. 10. 2015, č. j. 9256-2/2015-900000-304.7 zamítnuto. (*č. l. 48 správního spisu, pozn. soudu*). V odůvodnění tohoto rozhodnutí bylo uvedeno, že deklarantem celních prohlášení byla společnost Port Service s.r.o., deklarant učinil celní prohlášení vlastním jménem, přičemž v celních řízeních jednal na účet žalobkyně, a to z titulu nepřímého zástupce žalobkyně na základě písemné plné moci udělené žalobkyní. Celní prohlášení tedy byla učiněna v režimu nepřímého zastoupení, který upravuje článek 5 odst. 1 a odst. 2 druhá odrážka Nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992, jímž se vydává Celní kodex Společenství (dále jen „Celní kodex“), a to tak, že (s určitými výjimkami, o které se však v daných celních řízeních nejedná) se může každá osoba nechat v jednání s celními orgány zastoupit pro provádění všech úkonů a formalit stanovených celními předpisy, přičemž toto zastoupení může být vedle přímého zastoupení i nepřímé, kdy zástupce jedná vlastním jménem na účet jiné osoby. Takový způsob specifického zastupování před celními orgány EU lze označit jako tzv. „náhradnictví“, neboť při něm nepřímý zástupce s celními orgány namísto zastoupeného jedná sám (svým jménem), a vlastními úkony tak nahrazuje jednání zastoupeného. Prostřednictvím nepřímého zástupce tedy vůči celním orgánům nečiní úkony nepřímo zastoupený („nahrazený“), tj. ani nejsou činěny jeho jménem, ale tyto úkony činí vlastním jménem sám nepřímý zástupce („náhradník“). Z titulu nepřímého zastupování tak uplatňuje práva a plní povinnosti ve veřejnoprávním vztahu k celním orgánům výlučně zástupce, a to vlastním jménem, přičemž v tomto vztahu jsou také výlučně jemu přiřitatelná práva o povinnosti, o nichž celní orgány rozhodují ve věci, která je předmětem jednání. Příjemcem rozhodnutí tedy nebyla žalobkyně, ale společnost Port Service s.r.o.
64. ČIŽP dne 1. 12. 2014 provedla kontrolu zařízení žalobkyně (*viz dílčí protokol o průběhu kontroly ze dne 1. 12. 2014, č. j. ČIŽP/41/004/1419111.001/14/PSJ na č. l. 16 správního spisu, pozn. soudu*), kdy mj. zkontrolovala stav vrácené zásilky odpadů/kompresorů v areálu kontrolovaného zařízení. Veškeré odpady z 8 kontejnerů (4 vrácené a 4 dobrovolně stažené z přepravy) byly umístěny v zastřešené kóji. Vizuálně nebyl zjištěn žádný únik, nicméně z příložené dokumentace a z výše uvedeného rozhodnutí celního úřadu ze dne 13. 11. 2014 je zřejmé, že se na místě kontroly provedené celním úřadem vyskytovaly kompresory, ze kterých byl patrný únik oleje.

65. Žalobkyně zpochybňovala, že kompresorový olej má ekotoxické vlastnosti. Této námitce soud nemohl přisvědčit, neboť se jedná o objektivní skutečnost, která je zejména z odůvodnění napadeného rozhodnutí jasně patrná.
66. Správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí s odkazem na závěry vyplývající z rozhodnutí celního úřadu ze dne 22. 12. 2014, č. j. 198584-2/2014-610000-22.5 a dostupnou fotografickou dokumentaci konstatoval, že odpad byl v doprovodném dokladu podle přílohy VII Nařízení deklarován jako odpad „*kód dle katalogu odpadů kat. č. 16 02 16 Jiné složky odstraněné z vyřazených zařízení neuvedené pod číslem 16 02 15, kód dle přílohy III nařízení GC010 s tím, že přeprava v ČR započala v zařízení společnosti SAKER Pečky (...) a dále měla pokračovat přes tranzitní zemi (Německo) do Pákistánu. (...) S ohledem na olej unikající z kontrolovaných kompresorů nelze považovat výše uvedený odpad kompresorů za odpad zařazený do „Zeleného“ seznamu odpadů (příloha III nařízení).*“ Dále ČIŽP konstatovala, že kompresorové oleje patří mezi ropné látky, které lze považovat za ekotoxické. Žalobkyně i žalovaný se shodují v tom, že v kompresorech se mohlo nacházet množství oleje (byť dle žalobkyně zbytkové). Správní orgán prvního stupně i žalovaný pak konstatovali, že tento olej lze podřadit pod kategorii „*persistentní minerální oleje a persistentní uhlovodíky ropného původu*“, tedy pod zvláště nebezpečné látky [viz Příloha č. 1 vodního zákona]. Podle § 36 odst. 4 vodního zákona pak každý, kdo zachází se zvláště nebezpečnými látkami, je povinen učinit odpovídající opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod nebo do kanalizací, které tvoří součást technologického vybavení výrobního zařízení.
67. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí výstižně a zcela srozumitelně popsal, v čem ekotoxicitu kompresorového (minerálního) oleje spatřuje (str. 4): „*[j]iž vznik nesouvislé vrstvy ropné látky na povrchových vodách, k němuž stačí zcela nepatrné množství ropné látky, znamená smrtelné nebezpečí pro živočichy žijící ve vodě. Vrstva ropné látky omezuje přístup kyslíku potřebného pro živočichy i rostliny. Navíc ropné látky zalepují dýchací orgány vodních živočichů a dále ztěžují jejich dýchání. Ropné látky omezují též průběh samočisticích procesů udržujících v povrchové vodě životní rovnováhu. Ropné produkty, dostanou-li se do povrchové vody, obalují pobřežní vegetaci a obalují, případně odmašťují peří ptáků, kteří usednou na vodní hladinu pokrytou ropným produktem, takže ti se následně utopí. Dostanou-li se ropné produkty do pitné vody, už v nepatrném množství ji totálně znehodnotí. Z těchto důvodů je nutné ropné látky, k nimž kompresorové oleje patří, považovat za ekotoxické, protože jejich vlastnosti v plném rozsahu naplňují definici ekotoxicity ve smyslu přílohy III Směrnice Rady č. 91/689/EHS.*“ Tuto úvahu, která logicky odůvodňuje závěr o nebezpečnosti daného oleje z hlediska jeho fyzikálních vlastností, a kterou žalobkyně navíc žádnou relevantní argumentací nezpochybnila, považuje soud za zcela dostačující.
68. Soud má za to, že jednalo-li se o kompresorový olej, jeho obecné podřazení do kategorie „*persistentních minerálních olejů a persistentních uhlovodíků ropného původu*“ spadá do odborné kompetence orgánů odpadového hospodářství (včetně ČIŽP). Není-li v řízení prokázáno, že by oleje v konkrétních kompresorech (odpadech) do této skupiny olejů výjimečně nespádaly, což však žalobkyně ani netvrdila, nebyly zde důvodné pochybnosti o tom, že vytéká-li z lednicových kompresorů olej, bude se jednat o olej podřaditelný do uvedené kategorie. V návaznosti na právě uvedené soud ve shodě s názorem žalovaného považuje za nedůvodný požadavek žalobkyně na provedení fyzikálně-chemického rozboru

těchto látek (tj. kompresorového minerálního oleje) za účelem prokázání jejich nebezpečnosti, resp. ekotoxicity.

69. Pokud žalobkyně namítala, že žalovaný použil v odůvodnění rozhodnutí Směrnici Rady č. 91/689/EHS ze dne 12. 12. 1991, která pozbyla platnosti dne 11. 12. 2010, lze souhlasit s žalovaným, že tato směrnice byla užita zejména za účelem definice pojmu ekotoxická, kdy se stejnou definicí pracuje i vyhláška Ministerstva životního prostředí a Ministerstva zdravotnictví č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností ze dne 31. 10. 2001, zrušená ke dni 1.4.2016, která však byla v době rozhodování správního orgánu relevantní. Soud musí konstatovat, že v tomto dílčím bodě žalovaný sice pochybil (pro přehlednost a jasnost měl při definování pojmu ekotoxická odkázat na tehdy účinnou právní úpravu a nikoliv na zrušenou směrnici Rady), nicméně vzhledem k tomu, že totožnou definici obsahovala i tehdy účinná a platná vyhláška, na kterou měl žalovaný správně odkázat, uvedené pochybení žalovaného nikterak nezasáhlo do práv žalobkyně a nemělo vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.
70. Namítala-li žalobkyně ve **třetí** žalobní námitce, že není možné zbavit kompresory veškerého zbytkového oleje, jedná se o námitku, jejíž řešení není pro účely posouzení této věci stěžejní. Soud se proto nezabýval tím, jaké minimální množství zůstatkového kompresorového oleje (tj. po využití technologie BAT) by případně mohlo být akceptovatelné v intencích požadavku na možné využití takto znečištěných odpadů způsobem šetrným k životnímu prostředí (viz úvodní poznámky k příloze V Nařízení). V tomto případě totiž bylo při kontrole provedené celním úřadem prokazatelně zjištěno, že kompresorový olej (byť pouze v odhadovaném množství) ze zajištěných kompresorů vytékal, takže tento odpad zjevně obsahoval kompresorový olej jakožto látku s nebezpečnými vlastnostmi v množství, které nebylo pouze zbytkové. Důkazem této skutečnosti je fotodokumentace pořízená celním úřadem, která je součástí spisového materiálu. Pokud kontrolované kompresory obsahovaly takové množství nebezpečné látky (kompresorového oleje), o němž nelze pochybovat, že rozhodně není množstvím zbytkovým či minimálním, bezpochyby se na ně vztahovalo ust. čl. 36 odst. 1 Nařízení o zákazu vývozu takových kompresorů (nebezpečných odpadů) do určitých zemí, za což byla žalobkyně správními orgány pokutována [srov. § 66 odst. 4 písm. g zákona o odpadech]. S takto znečištěnými odpady jsou z důvodů bezpečnosti a ochrany životního prostředí oprávněny nakládat a dále je zpracovávat, resp. je sbírat nebo vykupovat, jen osoby disponující k tomu řádně schváleným povolením (rozhodnutím), a je právě na osobách sbírajících či vykupujících takové odpady, aby důsledně sledovaly a kontrolovaly, zda nepřijímají odpad, pro jehož sběr či výkup nemají povolení [srov. § 66 odst. 3 písm. e) zákona o odpadech]. Na straně žalobkyně, která nese za předmětné správní delikty objektivní odpovědnost, v případě kontrolované zásilky kompresorů zjevně selhaly kontrolní mechanismy, jak vyplývá z fotografií celních orgánů.

K námitkám směřujícím do skutkových zjištění

71. V rámci posouzení **čtvrté** žalobní námitky, podle níž z předložené fotodokumentace pořízené celním úřadem nemohl být dovozen závěr o kvalitě a kvantitě vykapaného oleje, soud odkazuje na výše uvedené závěry, z nichž plyne, že se nemohlo jednat pouze o zbytkové množství kompresorového oleje. Jak již bylo soudem konstatováno shora, co se týče kvality, resp. posouzení nebezpečných vlastností kompresorového oleje, nelze při

absenci důkazu opaku nepovažovat za směrodatné odborné závěry orgánů odpadového hospodářství o ekotoxicitě minerálního oleje.

72. Dále je nutno uvést, že správní orgány byly oprávněny fotodokumentaci pořízenou jiným správním orgánem, v tomto případě celním úřadem, provést jako důkaz i v tomto řízení. Správní orgán prvního stupně tak postupoval ve smyslu § 50 odst. 1 s. ř., podle kterého podkladem pro vydání rozhodnutí mohou být i podklady od jiných správních orgánů. Ze spisového materiálu není nikterak zřejmé, že by tyto fotografie mohly vzniknout nezákonným způsobem, resp. že by celní úřad při jejich pořizování postupoval v rozporu se zákonem. Správní orgány při rozhodování v dané věci právem vycházely také ze čtyř rozhodnutí celního úřadu ze dne 13.11.2014, která nabyla právní moci dne 16. 12. 2014 (viz odpověď Celního úřadu ze dne 6.11.2015, sp. zn. 192855/2015-610000-22.5, založená na č. l. 45 správního spisu).
73. Podle § 73 odst. 2 s. ř. pak *pravomocné rozhodnutí je závazné pro účastníky a pro všechny správní orgány; ustanovení § 76 odst. 3 věty poslední tím není dotčeno. Pro jiné osoby je pravomocné rozhodnutí závazné v případech stanovených zákonem v rozsahu v něm uvedeném. Pravomocné rozhodnutí o osobním stavu je závazné pro každého. Jestliže je pro práva a povinnosti účastníků určující právo k movité nebo nemovité věci, je pravomocné rozhodnutí závazné i pro právní nástupce účastníků.* Žalovaný i správní orgán prvního stupně v souladu se zákonem presumovali správnost pravomocného celního úřadu za situace, kdy nic nenasvědčovalo tomu, že by celní úřad vyhotovil fotodokumentaci, případně vybral záměrně znečištěný vzorek kompresorů jakkoliv pochybným způsobem, jak naznačuje žalobkyně. Vzhledem k zásadě presumpce správnosti rozhodnutí jiného správního úřadu (§ 73 odst. 2 s. ř.) nebyl správní orgán v rámci správního řízení o uložení sankce žalobkyni oprávněn posuzovat zákonnost pravomocných rozhodnutí vydaných jiným správním úřadem. S přihlédnutím k tomu, že žaloba nesměruje proti rozhodnutí celního úřadu, ale je podána ve věci rozhodnutí ČIŽP o uložení sankce žalobkyni, není ani soud oprávněn posuzovat zákonnost rozhodnutí celního úřadu.
74. Námitka směřující právě do rozhodnutí celního úřadu, resp. zákonnosti těchto rozhodnutí a zákonnosti získání důkazů, je taktéž nedůvodná. Z fotografické dokumentace je totiž zcela zřejmé a pro věc rozhodné, že z vybraných kompresorů olej skutečně unikal v nezanedbatelném množství. Není přitom určující, zda olej unikal ze všech kontejnerů či pouze z vybraného vzorku (buť náhodně nebo cíleně vybraného). Pro věc je totiž stěžejní, že kompresory znečištěny nebezpečnou látkou (olejem) byly, a že mohl být v rozporu s čl. 36 odst. 1 Nařízení nebezpečný odpad převážen do zemí, na které se nevztahuje rozhodnutí OECD, resp. že byl tento znečištěný odpad přijímán v zařízení žalobkyně v rozporu s podmínkou rozhodnutí krajského úřadu.
75. Obecně lze přisvědčit tvrzení žalobkyně, že z předmětné fotodokumentace nemohlo být zjištěno, že z kompresorů vyteklo až několik desítek mililitrů oleje. Z fotografií zcela jistě nemohlo být zjištěno přesné množství vykapaného oleje, nicméně, jak soud uvedl výše, pokud se jednalo skutečně o olej, charakterizovaný jako zvláště nebezpečný, bylo i z fotografií zcela zřejmé, že ten z kompresorů unikal v nikoliv nepodstatném množství. Zjištění přesného množství uniknuvšího oleje nemělo, a ani nemohlo mít vliv na spáchání obou předmětných správních deliktů, které ani v jednom případě ve své skutkové podstatě nepožadují určitou míru (objem) uniknuvšího oleje. Lze tak uvést, že tvrzení správního

orgánu o úniku několika desítek mililitru oleje bylo pouze orientační a potvrzovalo skutečnost, že olej z kompresorů skutečně unikl, což je z fotodokumentace nanejvýš zjevné. Takové orientační tvrzení nemělo vliv na to, že žalobkyně se dopustila předmětných správních deliktů.

76. **K páté** žalobní námitce soud opětovně zdůrazňuje, že žalobkyně byla sankciována za zakázaný vývoz nebezpečného odpadu podle čl. 36 odst. 1 Nařízení ve spojení s ust. § 66 odst. 4 písm. g) zákona o odpadech a za neoprávněné provozování zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů bez potřebného souhlasu podle ust. § 66 odst. 3 písm. e) zákona o odpadech, kdy únik oleje byl zaznamenán již dne 10. 11. 2014 (viz fotodokumentace celního úřadu). Skutečnost, že při kontrole ČIŽP dne 1. 12. 2014 již žádný únik oleje správním orgánem zjištěn nebyl, pak správní orgán v napadeném rozhodnutí odůvodnil tím, že olej mohl z předmětných kompresorů samovolně vykapat již během samotné přepravy (do zařízení byly kontejnery s kompresory vráceny ve dnech 18. 11. 2014 a 19. 11. 2014), kdy s odkazem na Dokumentační zprávu o hodnocení nebezpečných vlastností odpadu (č. l. 49 *správního spisu, pozn. soudu*) správní orgán podotkl, že olej vykape z kompresoru za dobu řádově v minutách.
77. Soud má ve shodě s názorem žalovaného za to, že výsledky kontroly ČIŽP ze dne 1. 12. 2014 nejsou způsobilé zpochybnit fotodokumentaci pořízenou celním úřadem dne 10. 11. 2014. Ostatně ani žalobkyně po celou dobu správního řízení a stejně tak ani v řízení před soudem nenamítala, že by z fotografií bylo patrné, že by z kompresorů vykapávala jiná látka než kompresorový olej. Jinými slovy skutečnost, že na rozdíl od kontroly provedené celním úřadem již olej v době kontroly ČIŽP z předmětných kompresorů neunikal, nemohla ovlivnit zjištění, že v době kontroly celního úřadu, tj. v době, kdy byly kompresory přepravovány do Pákistánu, z předmětných kompresorů olej unikl, a proto byly tyto kontejnery bezprostředně po tomto zjištění vráceny do zařízení žalobkyně.
78. **K šesté** žalobní námitce soud uvádí, že podle § 52 s. ř. jsou účastníci řízení *povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.* Správní orgán by byl povinen žalobkyni navrhané Osvědčení (tímto „Osvědčením“ je Osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastností odpadu číslo 75615 a k ní přiložená Dokumentační zpráva o hodnocení nebezpečných vlastností odpadu, ev. č. 75615, vytvořená v listopadu 2015 Ing. Janem Mičanem) při rozhodování v dané věci zohlednit, pokud by se jednalo o důkaz potřebný ke zjištění stavu věci. Tak tomu ale nebylo.
79. Správní orgány obou stupňů totiž seznaly, že závěry učiněné v Osvědčení, potažmo Dokumentační zprávě, jsou pro dané řízení irelevantní. Své rozhodnutí, pokud jde o nebezpečnost oleje unikajícího ze zájmových kompresorů, totiž žalovaný odůvodnil zejména s poukazem na fyzikální vlastnosti kompresorového minerálního oleje, přičemž uvedl, že se Osvědčení, resp. Dokumentační zpráva, vůbec nezabývaly negativním fyzikálním dopadem olejů na životní prostředí, ač právě toto působení mělo u ropných produktů zásadní význam.
80. Pokud tedy žalovaná a ČIŽP ekotoxicitu kompresorových odpadů spatřovaly nikoliv v chemických vlastnostech, kterým se Dokumentační zpráva předně věnuje, ale ve vlastnostech fyzikálních, bylo odmítnutí závěrů Osvědčení, že hodnocený odpad nemá

nebezpečné vlastnosti, zcela pochopitelné a důvodné. Hodnocení obsažené v tomto Osvědčení totiž nebylo komplexní; omezilo se toliko na posouzení chemických vlastností odpadů a již nikterak nerefletovalo další fyzikální vlastnosti olejů. Zároveň nelze přehlédnout, že Dokumentační zpráva analyzovala zcela jiné vzorky kompresorů (odebrané až dne 22. 9. 2015), než které byly předmětné pro danou věc, a kdy tak ani vzhledem k údajné bezpečnosti unikajícího oleje z hlediska chemického ke vzorkům zachyceným na pořízené fotodokumentaci nebylo Osvědčení relevantní. Jak ostatně uvedla již ČIŽP v prvostupňovém rozhodnutí, „*osvědčení odráží způsob nakládání s tímto druhem odpadu prováděný až po kontrole inspekce, přičemž v době kontroly inspekce platil provozní řád schválený rozhodnutím KÚSK ze dne 18.7.2014. V tomto provozním řádu kontrolovaného zařízení není zakotvena v osvědčení popisovaná doúprava tohoto druhu odpadu gravitačním odloučením potenciálních zbytků kompresorových olejů včetně popisu, kde a jak bude taková doúprava v zařízení prováděna a jak bude nakládáno s takto vznikajícími vzorky.*“ Soud se tedy ztotožnil se závěry ČIŽP, resp. žalovaného, že argumentovat výsledky Osvědčení (Dokumentační zprávy) dosaženými postupem, který nebyl zakotven v platném provozním řádu kontrolovaného zařízení, bylo zcela irrelevantní. Z téhož důvodu by byl jako důkaz nadbytečný i výslech zpracovatele Osvědčení.

81. K argumentaci obsažené v **sedmé** žalobní námitce soud opakuje, že ČIŽP nebyla oprávněna přezkoumávat postup celního úřadu a ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. při rozhodování v dané věci vycházela z jeho pravomocných rozhodnutí. Přitom ani ze spisového materiálu nevyplynulo byt' jen podezření, že celní úřad při vyhotovování fotografií postupoval v rozporu se zákonem. Z tohoto pohledu se soud ztotožnil se závěry žalovaného, že ČIŽP postupovala správně, pokud provedení žalobkyní navrhovaných důkazů ve smyslu § 50 odst. 1 s. ř. odmítla pro nadbytečnost.

V. Závěr a náklady řízení

82. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
83. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalovanému, který byl ve věci úspěšný, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší

správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 7. listopadu 2019

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu